

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2009 - 2014

Έγγραφο συνόδου

A7-0009/2014

7.1.2014

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων
λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου
(2013/2183 (INI))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγήτρια: Ulrike Lunacek

RR\1014676EL.doc

PE521.599v02-00

EL

Ενωμένη στην πολυμορφία

EL

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	13
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ	15
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	20

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου (2013/2183(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
- έχοντας υπόψη τα άρθρα 8 και 10 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 21,
- έχοντας υπόψη την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών,
- έχοντας υπόψη τη σύσταση CM/Rec(2010)5 της Επιτροπής Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης προς τα κράτη μέλη σχετικά με μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου, η οποία εγκρίθηκε στις 31 Μαρτίου 2010,
- έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση» (COM(2010)0573),
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής για το 2012 σχετικά με την εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ (COM(2013)0271) και τα συνοδευτικά έγγραφα εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής,
- έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με οδηγία του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού (COM(2008)0426), και τη θέση του επί της πρότασης, της 2ας Απριλίου 2009¹,
- έχοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για την προαγωγή και προστασία της άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από λεσβίες, ομοφυλόφιλους και αμφιφυλόφιλα, διεμφυλικά και διαφυλικά πρόσωπα (ΛΟΑΔΔ), οι οποίες εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατά τη συνεδρίασή του στις 24 Ιουνίου 2013,
- έχοντας υπόψη την έκθεση του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Νοεμβρίου του 2010, με τίτλο «ομοφοβία, τρανσφοβία και διακρίσεις λόγω γενετήσιου προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου»,
- έχοντας υπόψη τα αποτελέσματα της έρευνας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις λεσβίες,

¹ ΕΕ C 241 Ε της 8.10.2009, σ. 68.

τους ομοφυλόφιλους, τα αμφιφυλόφιλα και τα διεμφυλικά άτομα, η οποία εκπονήθηκε από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων (FRA) και δημοσιεύθηκε στις 17 Μαΐου 2013,

- έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση του FRA, της 1ης Οκτωβρίου 2013, σχετικά με την κατάσταση της ισότητας στην Ευρωπαϊκή Ένωση δέκα έτη μετά την αρχική εφαρμογή των οδηγιών περί ισότητας,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 24ης Μαΐου 2012, σχετικά με την καταπολέμηση της ομοφοβίας στην Ευρώπη¹,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, σχετικά με την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση (2010-2011)²,
 - έχοντας υπόψη το ψήφισμά του, της 14ης Μαρτίου 2013, σχετικά με την ενίσχυση του αγώνα κατά του ρατσισμού, της ξενοφοβίας και των εγκλημάτων μίσους³,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 48 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων (A7-0009/2014),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι θεμελιωμένη στις αξίες του σεβασμού της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και στον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι, κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεων της, η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει να καταπολεμήσει κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Ιούνιο του 2013, το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενέκρινε αυστηρές κατευθυντήριες γραμμές για την προαγωγή και προστασία της άσκησης όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τα άτομα ΛΟΑΔΔ εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ότι θα πρέπει να διασφαλίζει την αποτελεσματική προστασία τους εντός ΕΕ·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση συντονίζει ήδη τη δράση της μέσω ολοκληρωμένων πολιτικών στον τομέα της ισότητας και της μη διάκρισης μέσα από την «Απαγόρευση των διακρίσεων και ίσες ευκαιρίες για όλους – Στρατηγική-πλαίσιο», στον τομέα της ισότητας των φύλων με τη «Στρατηγική για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2010-2015», στον τομέα της αναπηρίας με την «Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία 2010-2020», και στον τομέα της ισότητας των Ρομά με το «Πλαίσιο της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020»·

¹ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0222.

² Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2012)0500.

³ Κείμενα που εγκρίθηκαν, P7_TA(2013)0090.

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι στη «Στρατηγική για την αποτελεσματική εφαρμογή του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων από την Ευρωπαϊκή Ένωση», η Επιτροπή αναγνωρίζει την αναγκαιότητα της ανάπτυξης επιμέρους πολιτικών που αφορούν συγκεκριμένα θεμελιώδη δικαιώματα, με βάση τις Συνθήκες·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στην έρευνα της ΕΕ του 2013 για τους ΛΟΑΔ, ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA) διαπίστωσε ότι, σε ολόκληρη την ΕΕ, κατά το έτος που προηγήθηκε της έρευνας, ένας στους δύο ερωτηθέντες ΛΟΑΔ θεωρούσε ότι είχε υποστεί μεροληπτική μεταχείριση ή παρενόχληση λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού, ένας στους τρεις είχε υποστεί μεροληπτική μεταχείριση κατά την πρόσβαση σε αγαθά ή υπηρεσίες, ένας στους τέσσερις είχε δεχθεί σωματική επίθεση και ένας στους πέντε είχε υποστεί μεροληπτική μεταχείριση σε σχέση με την απασχόληση ή το επαγγελματικό περιβάλλον·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων συνέστησε στην ΕΕ και στα κράτη μέλη να αναπτύξουν σχέδια δράσης για την προαγωγή του σεβασμού των ΛΟΑΔ και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων τους·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι, τον Μάιο του 2013, έντεκα υπουργοί ισότητας¹ ζήτησαν από την Επιτροπή να θεσπίσει μια ολοκληρωμένη πολιτική της ΕΕ για την ισότητα των ΛΟΑΔ, και ότι δέκα κράτη μέλη² έχουν ήδη θεσπίσει ή συζητούν παρόμοιες πολιτικές σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει απευθύνει δεκάκις έκκληση για ένα ολοκληρωμένο μέσο πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ισότητα σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου·

Γενικά ζητήματα

1. καταδικάζει απερίφραστα κάθε διάκριση με βάση τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου και εκφράζει την έντονη δυσαρέσκειά του για το γεγονός ότι τα θεμελιώδη δικαιώματα των λεσβίων, των ομοφυλόφιλων, των αμφιφυλόφιλων, των διεμφυλικών και των διαφυλικών (ΛΟΑΔΔ) εξακολουθούν να μην γίνονται πάντοτε απολύτως σεβαστά στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
2. πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν διαθέτει επί του παρόντος μια ολοκληρωμένη πολιτική για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΔ·
3. αναγνωρίζει ότι την ευθύνη για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων φέρουν από κοινού η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα κράτη μέλη· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει τις αρμοδιότητές της στον μέγιστο βαθμό, μεταξύ άλλων διευκολύνοντας την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών· καλεί τα κράτη μέλη να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο και τη σύσταση του Συμβουλίου της Ευρώπης σχετικά με τα μέτρα για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου·

¹ Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Δανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Σουηδία, Φινλανδία.

² Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Κροατία, Μάλτα, Πορτογαλία.

Περιεχόμενα του χάρτη πορείας

4. καλεί την Επιτροπή, τα κράτη μέλη και τους αρμόδιους οργανισμούς να εργαστούν από κοινού για τη χάραξη μιας ολοκληρωμένης πολυετούς πολιτικής για την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΔ, δηλαδή ενός χάρτη πορείας, μιας στρατηγικής ή ενός σχεδίου δράσης που θα περιλαμβάνει τα θέματα και τους στόχους που ορίζονται κατωτέρω·

A. Οριζόντιες δράσεις για την εφαρμογή του χάρτη πορείας

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να εργαστεί για να διασφαλίσει τα υφιστάμενα δικαιώματα σε όλες τις εργασίες και τους τομείς αρμοδιότητάς της μέσω της ενσωμάτωσης των ζητημάτων που συνδέονται με τα θεμελιώδη δικαιώματα των ΛΟΑΔΔ σε κάθε συναφή εργασία – για παράδειγμα, κατά τη διαμόρφωση των μελλοντικών πολιτικών και προτάσεων ή κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής του ενωσιακού δικαίου·
- (ii) Η Επιτροπή πρέπει να διευκολύνει, να συντονίζει και να παρακολουθεί την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού·
- (iii) Οι συναφείς οργανισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένων του Οργανισμού Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (FRA), του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου για την Ισότητα των Φύλων (EIGE), του Ευρωπαϊκού Ιδρύματος για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας (Eurofound), της Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Ακαδημίας (CEPOL), της Ευρωπαϊκής Μονάδας Δικαστικής Συνεργασίας (Eurojust), του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου (EJN) και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO), θα πρέπει να ενσωματώσουν στο έργο τους ζητήματα που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου και να συνεχίσουν να παρέχουν στην Επιτροπή και τα κράτη μέλη τεκμηριωμένες συμβουλές σχετικά με τα θεμελιώδη δικαιώματα των ΛΟΑΔΔ·
- (iv) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρυνθούν να συλλέγουν ανά τακτά διαστήματα συναφή και συγκρίσιμα στοιχεία σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΔΔ στην ΕΕ, από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς και τη Eurostat, τηρώντας πλήρως τους κανόνες της ΕΕ για την προστασία δεδομένων·
- (v) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να ενθαρρύνουν την εκπαίδευση και την ανάπτυξη ικανοτήτων των εθνικών φορέων ισότητας, των εθνικών οργανισμών ανθρωπίνων δικαιωμάτων και άλλων οργανώσεων που έχουν αναλάβει την προώθηση και την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΔ·
- (vi) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να επιδιώκουν την ευαισθητοποίηση των πολιτών σχετικά με τα δικαιώματα των ατόμων ΛΟΑΔΔ.

Β. Γενικές διατάξεις στον τομέα της απαγόρευσης διακρίσεων

- (i) Τα κράτη μέλη πρέπει να ενοποιήσουν το υφιστάμενο νομικό πλαίσιο της ΕΕ, επιδιώκοντας την έγκριση της προτεινόμενης οδηγίας για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης των προσώπων ανεξαρτήτως θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή σεξουαλικού προσανατολισμού, μεταξύ άλλων μέσω της διασάφησης του πεδίου εφαρμογής και του σχετικού κόστους των διατάξεών της·
- (ii) Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι συναφείς οργανισμοί πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη προσοχή στις εμπειρίες πολλαπλών διακρίσεων και βίας που βιώνουν οι λεσβίες (αφενός λόγω φύλου και αφετέρου λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού), και να τις χρησιμοποιήσουν για να χαράξουν και να εφαρμόσουν πολιτικές κατά των διακρίσεων·

Γ. Απαγόρευση διακρίσεων στην απασχόληση

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να επικεντρωθεί ειδικά στο ζήτημα του σεξουαλικού προσανατολισμού κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2000/78/ΕΚ για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία, καθώς και στο ζήτημα της ταυτότητας φύλου κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης·
- (ii) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές σύμφωνα με τις οποίες τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα θα καλύπτονται από τον όρο «φύλο» της οδηγίας 2006/54/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης·
- (iii) Οι φορείς ισότητας πρέπει να παροτρύνονται να ενημερώνουν τα άτομα ΛΟΑΔΔ, καθώς και τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και τις οργανώσεις εργοδοτών, σχετικά με τα δικαιώματά τους·

Δ. Απαγόρευση διακρίσεων στην εκπαίδευση

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να προαγάγει την ισότητα και την απαγόρευση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου μέσω των προγραμμάτων της για τη νεολαία και την εκπαίδευση·
- (ii) Η Επιτροπή πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών στον τομέα της τυπικής εκπαίδευσης, μεταξύ άλλων όσον αφορά το διδακτικό υλικό και τις πολιτικές κατά του εκφοβισμού και κατά των διακρίσεων, μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού·

- (iii) Η Επιτροπή πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών στους τομείς της νεολαίας και της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κοινωνικής μέριμνας για τους νέους και της κοινωνικής εργασίας, μέσω της ανοικτής μεθόδου συντονισμού.

Ε. Απαγόρευση διακρίσεων στην υγεία

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να συμπεριλάβει τα θέματα υγείας που αφορούν τους ΛΟΑΔΔ στις ευρύτερες συναφείς πολιτικές υγείας στρατηγικού χαρακτήρα, συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και της ισότητας στον τομέα της υγείας, όπως και στη διαμόρφωση ενιαίας φωνής της ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή όσον αφορά τα θέματα υγείας.
- (ii) Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες στο πλαίσιο της Παγκόσμιας Οργάνωσης Υγείας προκειμένου να αποσύρει τις διαταραχές ταυτότητας φύλου από τον κατάλογο των ψυχικών και συμπεριφορικών διαταραχών και να διασφαλίσει μια μη παθολογοποιητική αναταξινόμηση στις διαπραγματεύσεις της 11ης έκδοσης της διεθνούς ταξινόμησης των νόσων (ICD-11).
- (iii) Η Επιτροπή πρέπει να στηρίζει τα κράτη μέλη σε ό, τι αφορά την κατάρτιση των επαγγελματιών του τομέα υγείας.
- (iv) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διεξαγάγουν έρευνες σχετικά με θέματα υγείας που αφορούν ειδικά τους ΛΟΑΔΔ.
- (v) Τα κράτη μέλη πρέπει να συμπεριλάβουν τους ΛΟΑΔΔ στα εθνικά σχέδια και στις πολιτικές στον τομέα της υγείας και να διασφαλίσουν ότι τα θέματα υγείας που αφορούν ειδικά τους ΛΟΑΔΔ λαμβάνονται υπόψη στα προγράμματα κατάρτισης, στις πολιτικές για τον τομέα της υγείας και στις έρευνες για την υγεία.
- (vi) Τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίσουν ή να επανεξετάσουν τις διαδικασίες νομικής αναγνώρισης του φύλου με στόχο τον πλήρη σεβασμό του δικαιώματος των διεμφυλικών ατόμων στην αξιοπρέπεια και τη σωματική ακεραιότητα.

ΣΤ. Απαγόρευση διακρίσεων στον τομέα των αγαθών και των υπηρεσιών

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να επικεντρωθεί ειδικά στην πρόσβαση των διεμφυλικών ατόμων σε αγαθά και υπηρεσίες κατά την παρακολούθηση της εφαρμογής της οδηγίας 2004/113/ΕΚ για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών στην πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες και την παροχή αυτών.

Ζ. Ειδικές δράσεις για τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να διασφαλίσει ότι, σε οιαδήποτε μελλοντική νομοθεσία στον τομέα της ισότητας, καθώς και σε τυχόν αναδιατυπώσεις, η ταυτότητα φύλου θα περιλαμβάνεται στους λόγους βάσει των οποίων απαγορεύεται η εισαγωγή διακρίσεων·
- (ii) Η Επιτροπή πρέπει να ενσωματώσει σε όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ τα θέματα που αφορούν ειδικά τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα, ώστε να αντικατοπτρίζεται η προσέγγιση που ακολουθείται στο πλαίσιο της στρατηγικής για την ισότητα των φύλων·
- (iii) Τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνούν για την ενημέρωση και την κατάρτιση των εθνικών φορέων ισότητας σχετικά με τα δικαιώματα και τα θέματα που αφορούν ειδικά τα διεμφυλικά και τα διαφυλικά άτομα·
- (iv) Η Επιτροπή, τα κράτη μέλη και οι αρμόδιοι οργανισμοί πρέπει να αντιμετωπίσουν την υφιστάμενη έλλειψη γνώσεων, έρευνας και σχετικής νομοθεσίας όσον αφορά τα δικαιώματα των διαφυλικών ατόμων·

Η. Ιθαγένεια, οικογένεια και ελεύθερη κυκλοφορία

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να εκδώσει κατευθυντήριες γραμμές προκειμένου να διασφαλίσει την εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/EK σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών, καθώς και της οδηγίας 2003/86/EK σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης, ώστε να είναι σεβαστές όλες οι μορφές οικογένειας που αναγνωρίζονται επίσημα από το εθνικό δίκαιο των κρατών μελών·
- (ii) Η Επιτροπή πρέπει, κατά προτεραιότητα, να υποβάλει προτάσεις για την αμοιβαία αναγνώριση των αποτελεσμάτων όλων των ληξιαρχικών εγγράφων σε ολόκληρη την ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων της καταχωρισμένης συμβίωσης, του γάμου και της νομικής αναγνώρισης φύλου, προκειμένου να μειωθούν τα νομικά και διοικητικά εμπόδια που δημιουργούν διακρίσεις για τους πολίτες και τις οικογένειές τους κατά την άσκηση του δικαιώματός τους στην ελεύθερη κυκλοφορία·
- (iii) Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να εξετάσουν κατά πόσον οι περιορισμοί που επιβάλλονται σε σχέση με την τροποποίηση των ληξιαρχικών εγγράφων και των εγγράφων ταυτότητας των διεμφυλικών ατόμων υπονομεύουν τη δυνατότητά τους να ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία·
- (iv) Τα κράτη μέλη που έχουν θεσπίσει νομοθεσία για τη συμβίωση, την καταχωρισμένη συμβίωση ή τον γάμο ζευγαριών του ιδίου φύλου πρέπει να αναγνωρίζουν τις σχετικές διατάξεις που έχουν θεσπίσει άλλα κράτη μέλη·

Θ. Ελευθερία του συνέρχεσθαι και της έκφρασης

- (i) Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν τον σεβασμό των δικαιωμάτων της ελευθερίας της έκφρασης και του συνέρχεσθαι, ιδίως στο πλαίσιο των παρελάσεων υπερηφάνειας (Gay Pride) και παρόμοιων εκδηλώσεων, μεριμνώντας για τη νόμιμη διεξαγωγή των εν λόγω εκδηλώσεων καθώς και για την αποτελεσματική προστασία των συμμετεχόντων·
- (ii) Τα κράτη μέλη πρέπει να αποφύγουν τη θέσπιση νέων νομοθετημάτων και να προβούν σε επανεξέταση υφιστάμενων νομοθετημάτων τα οποία περιορίζουν την ελευθερία της έκφρασης σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου·
- (iii) Η Επιτροπή και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να λάβουν υπόψη ότι τα κράτη μέλη που θεσπίζουν νόμους προκειμένου να περιορίσουν την ελευθερία της έκφρασης σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου παραβιάζουν τις αξίες στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση, και να αντιδράσουν αναλόγως·

I. Ρητορική μίσους και εγκλήματα μίσους

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να παρακολουθεί τα κράτη μέλη και να τους παρέχει βοήθεια όσον αφορά θέματα σεξουαλικού προσανατολισμού, ταυτότητας φύλου και έκφρασης φύλου στο πλαίσιο της εφαρμογής της οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία θυμάτων της εγκληματικότητας, ιδίως όταν πρόκειται για εγκλήματα που διαπράχθηκαν λόγω προκατάληψης ή διάκρισης που θα μπορούσε να συνδέεται με τα προσωπικά χαρακτηριστικά των θυμάτων·
- (ii) Η Επιτροπή πρέπει να προτείνει αναδιατύπωση της απόφασης πλαίσιο του Συμβουλίου για την καταπολέμηση ορισμένων μορφών και εκδηλώσεων ρατσισμού και ξενοφοβίας μέσω του ποινικού δικαίου, συμπεριλαμβάνοντας και άλλες μορφές εγκλημάτων λόγω προκατάληψης και πρακτικές υποκίνησης μίσους, μεταξύ άλλων για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου·
- (iii) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή πρέπει να διευκολύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών όσον αφορά την κατάρτιση και την εκπαίδευση των αστυνομικών δυνάμεων, των εισαγγελικών και δικαστικών αρχών και των υπηρεσιών υποστήριξης των θυμάτων·
- (iv) Ο Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων πρέπει να συνδράμει τα κράτη μέλη ώστε να βελτιώσουν τη συλλογή συγκρίσιμων στοιχείων σχετικά με τα εγκλήματα ομοφοβικού και τρανσφοβικού μίσους·

- (v) Τα κράτη μέλη πρέπει να καταγράφουν και να διερευνούν τα εγκλήματα μίσους που διαπράττονται σε βάρος των ΛΟΑΔΔ και να θεσπίσουν ποινική νομοθεσία που θα απαγορεύει την υποκίνηση μίσους λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

ΙΑ. Ασύλο

- (i) Από κοινού με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο (EASO) και τους αρμόδιους οργανισμούς, και εντός του πεδίου εφαρμογής της ισχύουσας ενωσιακής νομοθεσίας και νομολογίας, η Επιτροπή πρέπει να συμπεριλάβει συγκεκριμένα ζητήματα που σχετίζονται με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στην εφαρμογή και την παρακολούθηση της νομοθεσίας στον τομέα του ασύλου, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας 2013/32/ΕΕ σχετικά με κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας, και της οδηγίας 2011/95/ΕΕ σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας.
- (ii) Από κοινού με τους αρμόδιους οργανισμούς, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να μεριμνήσουν για την επαρκή κατάρτιση –μεταξύ άλλων μέσω των υφιστάμενων προγραμμάτων κατάρτισης– των επαγγελματιών στον τομέα του ασύλου, συμπεριλαμβανομένων των υπευθύνων για τις συνεντεύξεις και των διερμηνέων, ώστε να μπορούν να χειρίζονται ζητήματα που αφορούν ειδικά τα άτομα ΛΟΑΔΔ.
- (iii) Από κοινού με την EASO και σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν συστηματική τεκμηρίωση της νομικής και κοινωνικής κατάστασης των ΛΟΑΔΔ στις χώρες καταγωγής και τη διάθεση των εν λόγω πληροφοριών στους αρμόδιους λήψης αποφάσεων στον τομέα του ασύλου, στο πλαίσιο των πληροφοριών σχετικά με τη χώρα καταγωγής (ΠΧΚ).

ΙΒ. Διεύρυνση και εξωτερικές δράσεις

- (i) Η Επιτροπή πρέπει να συνεχίσει να παρακολουθεί τα θέματα που σχετίζονται ειδικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου στις υπό ένταξη χώρες.
- (ii) Η Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ο Ειδικός Εντεταλμένος της ΕΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα κράτη μέλη πρέπει να εφαρμόζουν συστηματικά τις κατευθυντήριες γραμμές του Συμβουλίου για να προάγουν και να προστατεύουν την άσκηση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τους ΛΟΑΔΔ, και να υιοθετήσουν ενιαία στάση κατά την αντιμετώπιση των παραβιάσεων των δικαιωμάτων αυτών.
- (iii) Η Επιτροπή και η Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης πρέπει να

θέτουν στη διάθεση της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Υποστήριξης για το Άσυλο και των κρατών μελών τις πληροφορίες που λαμβάνουν από τις αντιπροσωπείες της ΕΕ σχετικά με την κατάσταση των ΛΟΑΔΔ σε τρίτες χώρες·

5. τονίζει ότι η ολοκληρωμένη αυτή πολιτική πρέπει να σέβεται τις αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, των οργανισμών της και των κρατών μελών·

ο
ο ο

6. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στην Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών, σε όλους τους οργανισμούς που μνημονεύονται στο παρόν ψήφισμα και στο Συμβούλιο της Ευρώπης.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει την υποχρέωση να καταπολεμά τις διακρίσεις κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των δράσεών της (άρθρο 10 της ΣΛΕΕ). Η υποχρέωση αυτή εκπληρώνεται μέσω υφιστάμενων ολοκληρωμένων πολιτικών για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου (μέσω της στρατηγικής για την ισότητα μεταξύ γυναικών και ανδρών 2010-2015), λόγω αναπηρίας (μέσω της Ευρωπαϊκής Στρατηγικής για την Αναπηρία 2010-2020), και διακρίσεων που θίγουν τους Ρομά (μέσω του πλαισίου της ΕΕ για εθνικές στρατηγικές ένταξης των Ρομά μέχρι το 2020).

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θεωρεί ότι ένα τέτοιο μέσο ολοκληρωμένης πολιτικής είναι απαραίτητο για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου. Από τον Ιανουάριο του 2011, έχει διατυπώσει το συγκεκριμένο αίτημα δεκάκις σε διάφορα ψηφίσματα, ζητώντας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να καταρτίσει έναν χάρτη πορείας κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου. Στην παρούσα έκθεση παρουσιάζεται ένα προσχέδιο μιας τέτοιας ολοκληρωμένης πολιτικής.

Η χάραξη ενός χάρτη πορείας υπαγορεύεται από ισχυρά επιχειρήματα σε νομικό, πολιτικό και στρατηγικό επίπεδο. **Σε νομικό επίπεδο**, η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να καταπολεμήσει τις διακρίσεις κατά τον καθορισμό και την εφαρμογή των πολιτικών και των δράσεών της (άρθρο 10 της ΣΛΕΕ) και απαγορεύει τις διακρίσεις για οποιονδήποτε λόγο (άρθρο 21 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων). Η νομική αυτή απαίτηση έχει ήδη διατυπωθεί ρητώς σε ολοκληρωμένες πολιτικές στον τομέα της ισότητας των φύλων, της αναπηρίας και της ένταξης των Ρομά· πρέπει πλέον να θεσπισθεί και για λόγους σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου.

Σε πολιτικό επίπεδο, υπάρχει υποστήριξη στους κόλπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και μεταξύ των κρατών μελών, έντεκα εκ των οποίων προέβησαν σε επίσημη έκκληση για έναν τέτοιο χάρτη πορείας τον Μάιο του 2013. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απάντησε ότι έχουν ήδη αναληφθεί δράσεις για τη διασφάλιση της ισότητας σε σχέση με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου, αλλά οι ενέργειες αυτές υπολείπονται σε ποιότητα σε σύγκριση με τη συνολική προσέγγιση από την οποία επωφελούνται άλλες ομάδες. Επιπλέον, τα κράτη μέλη θεσπίζουν όλο και περισσότερα παρόμοια σχέδια σε εθνικό επίπεδο (Βέλγιο, Γαλλία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ βρίσκεται υπό συζήτηση στη Λετονία), ως μέρος ευρύτερων εθνικών σχεδίων ισότητας (Κροατία, Πορτογαλία) ή σε περιφερειακό επίπεδο (Βέλγιο, Γερμανία, Ισπανία).

Τέλος, **σε επίπεδο στρατηγικής** τα δεδομένα καταδεικνύουν την ανάγκη ενός τέτοιου χάρτη πορείας. Η έρευνα για τους ΛΓΑΤ που δημοσιεύθηκε από τον Οργανισμό Θεμελιωδών Δικαιωμάτων το 2013 δείχνει ότι **το 47% των ΛΓΑΤ θεώρησε ότι αντιμετώπισε διακριτική εις βάρος του μεταχείριση ή παρενόχληση κατά το τελευταίο έτος**, εκ των οποίων τις περισσότερες πιθανότητες να αντιμετωπίσουν διακριτική εις βάρος τους μεταχείριση είχαν οι λεσβίες (55%), οι νέοι (57%) και οι φτωχότεροι ΛΓΑΤ (52%)· **το 26% δέχθηκαν επίθεση ή απειλήθηκαν με βία** λόγω του σεξουαλικού προσανατολισμού ή της ταυτότητας φύλου τους (το 35% μεταξύ τρανς ατόμων)· **μόνο το 10% αισθάνονται αρκετά ασφαλείς ώστε να καταγγείλουν τις διακρίσεις στην αστυνομία**, και μόνο το 22% καταγγέλλουν περιστατικά βίας ή παρενόχλησης· **το 32% υφίστανται εις βάρος τους**

διακρίσεις στη στέγαση, στην εκπαίδευση ή κατά την πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη, σε αγαθά ή υπηρεσίες· και το 20% αντιμετωπίζουν διακριτική εις βάρος τους μεταχείριση στον τομέα της απασχόλησης ή του επαγγελματικού περιβάλλοντος (το 29% μεταξύ των τρανς ατόμων).

6.12.2013

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΙ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΦΥΛΩΝ

προς την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

σχετικά με τον χάρτη πορείας της ΕΕ κατά της ομοφοβίας και των διακρίσεων λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας φύλου (2013/2183(INI))

Συντάκτρια γνωμοδότησης: Minodora Cliveti

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Δικαιωμάτων των Γυναικών και Ισότητας των Φύλων καλεί την Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, οι διακρίσεις εις βάρος των διεμφυλικών ατόμων ορίζονται δυνάμει της νομοθεσίας για την ισότητα των φύλων, αλλά νοούνται ως συναποτελούσες κοινωνικό κίνημα και ότι, σε επίπεδο οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, τα διεμφυλικά άτομα εμπίπτουν στο πεδίο του κινήματος των ΛΟΑΔΜ (λεσβίες, ομοφυλόφιλοι, αμφιφυλόφιλοι, διεμφυλικοί και μεσοφυλικοί) και όχι στο κίνημα της ισότητας των φύλων·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα διεμφυλικά άτομα αντιμετωπίζουν σοβαρές διακρίσεις λόγω φύλου, εντός και εκτός της αγοράς εργασίας, και ότι σε πολλά κράτη μέλη είτε δεν έχουν πρόσβαση σε οργανώσεις με δράση στον τομέα της ισότητας των φύλων ή με στόχο την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου ή τη διαχείριση μεμονωμένων καταγγελιών για διακρίσεις λόγω φύλου, είτε οι οργανώσεις αυτές δεν διαθέτουν επαρκείς πληροφορίες και δεξιότητες προκειμένου να προωθήσουν τα συμφέροντά τους ή να διαχειριστούν τις καταγγελίες τους, ενώ οι οργανώσεις που εμπλέκονται στη διαδικασία απονομής της δικαιοσύνης δεν είναι επαρκώς εξοπλισμένες ή ενημερωμένες ώστε να διαχειρίζονται περιπτώσεις διακρίσεων λόγω φύλου εις βάρος διεμφυλικών ατόμων·
- 1. εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι τα δικαιώματα και τα συμφέροντα των διεμφυλικών ατόμων δεν αντιμετωπίζονται επαρκώς ούτε από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών ούτε από φορείς ισότητας που ασχολούνται με την ισότητα των φύλων· ζητεί από τα κράτη μέλη να αναθέσουν καθήκοντα σχετικά με την καταπολέμηση των διακρίσεων εις βάρος των διεμφυλικών ατόμων σε οργανώσεις της κοινωνίας των

πολιτών και φορείς ισότητας που λαμβάνουν δημόσια χρηματοδότηση και να διασφαλίσουν ότι οι οργανώσεις που εμπλέκονται στη διαδικασία απονομής της δικαιოსύνης είναι επαρκώς εξοπλισμένες και ενημερωμένες ώστε να διαχειρίζονται καταγγελίες σχετικά με διακρίσεις λόγω φύλου εις βάρος διεμφυλικών ατόμων·

2. ζητεί από την Επιτροπή και τις επιτροπές του Κοινοβουλίου να ενσωματώνουν τη διάσταση των διεμφυλικών ατόμων στο έργο τους, για παράδειγμα σε τομείς όπως τα πολιτικά δικαιώματα, η υγειονομική περίθαλψη, η εκπαίδευση και η απασχόληση·
3. τονίζει την ανάγκη για τήρηση και διασφάλιση της αρχής της ισότητας ανάμεσα στους ανθρώπους, ανεξάρτητα από το φύλο, την ταυτότητα και την έκφραση του φύλου, τη φυλή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους·
4. τονίζει το καθεστώς αφάνειας των μεσοφυλικών ατόμων στην ευρωπαϊκή και εθνική νομοθεσία και την έλλειψη γνώσεων και έρευνας σε αυτόν τον τομέα· ζητεί, σε αυτό το πλαίσιο, και ιδίως όσον αφορά την ταυτότητα φύλου, να ενταθούν οι προσπάθειες για να υπάρξει νομοθετικό έργο για την ισότητα·
5. καλεί τα κράτη μέλη να μεριμνήσουν για την προστασία των ΛΟΑΔΜ από τις ομοφοβικές εκφράσεις μίσους και την άσκηση βίας σε βάρος τους και να διασφαλίσουν ότι οι σύντροφοι ιδίου φύλου απολαμβάνουν του ιδίου σεβασμού, αξιοπρέπειας και προστασίας όπως η υπόλοιπη κοινωνία· επισημαίνει την συχνά αρνητική εικόνα που έχει η κοινή γνώμη για τα άτομα ΛΟΑΔΜ και τον ρόλο των μέσων ενημέρωσης στην εξάλειψη των αντιλήψεων αυτών· τονίζει την ανάγκη διοργάνωσης εκστρατειών ευαισθητοποίησης σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο όσον αφορά τα δικαιώματα των ΛΟΑΔΜ·
6. τονίζει ότι οι λεσβίες συχνά υφίστανται σωρευτικές διακρίσεις (ως γυναίκες και ως λεσβίες) και ότι οι δράσεις στήριξης της ισότητας των ατόμων ΛΟΑΔΜ θα πρέπει να συνοδεύονται με δράσεις για την ίση μεταχείριση γυναικών και κοριτσιών προκειμένου να επιτευχθεί ισότητα, μη διακριτική μεταχείριση και εξάλειψη της βίας εις βάρος των λεσβιών·
7. επισημαίνει την ανάγκη να προωθηθούν πολιτικές και πρακτικές με στόχο να καταπολεμηθούν οι διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου, καθώς και να προωθηθούν πολιτικές για την ενίσχυση της διαφορετικότητας στον χώρο εργασίας, παράλληλα με πρωτοβουλίες για την ενθάρρυνση της πλήρους ενσωμάτωσης και του σεβασμού του προσωπικού ΛΟΑΔΜ στον χώρο εργασίας·
8. υπογραμμίζει ότι θα πρέπει να παρέχονται στα άτομα ΛΟΑΔΜ επιλογές όσον αφορά την αναπαραγωγή και υπηρεσίες που αφορούν τη γονιμότητα, σε πλαίσιο που δεν θα εισάγει διακρίσεις·
9. υπογραμμίζει ότι η σεξουαλική αγωγή πρέπει να περιλαμβάνει πληροφορίες που δεν εισάγουν διακρίσεις και προβάλλουν μια θετική εικόνα για τα άτομα ΛΟΑΔΜ, με σκοπό την αποτελεσματική στήριξη και προστασία των δικαιωμάτων των νεαρών ΛΟΑΔΜ·
10. υπογραμμίζει την ανάγκη να δίδεται έμφαση, στο πλαίσιο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης επαγγελματιών στους τομείς της κοινωνικής μέριμνας και ιατρικής

περίθαλψης, με τη διαμόρφωση ειδικών προγραμμάτων ενσωματωμένων στα προγράμματα σπουδών, στη σημασία που έχει ο σεβασμός της αξιοπρέπειας των ΛΟΑΔΜ, καθώς και στις ειδικές ανάγκες και επιλογές τους όσον αφορά την ιατρική περίθαλψη·

11. ζητεί από τα κράτη μέλη της ΕΕ να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα προκειμένου να διασφαλίζεται ότι ιδίως τα διεμφυλικά άτομα έχουν ουσιαστική πρόσβαση σε κατάλληλες υπηρεσίες επαναπροσδιορισμού φύλου, μεταξύ άλλων σε ψυχολογική, ενδοκρινολογική και χειρουργική εμπειρογνώσια στον τομέα της υγειονομικής περίθαλψης για διεμφυλικούς, χωρίς να υπόκεινται σε παράλογες απαιτήσεις·
12. καταδικάζει την αναγκαστική στείρωση διεμφυλικών ατόμων, η οποία εξακολουθεί να διενεργείται σε ορισμένα κράτη μέλη, και ζητεί να σταματήσει αμέσως αυτή η παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
13. ζητεί από τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα προκειμένου να ενισχύσουν τον σεβασμό και την ενσωμάτωση των ΛΟΑΔΜ στο σχολείο και να προωθήσουν τη διάδοση αντικειμενικών γνώσεων σε θέματα που αφορούν τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα και την έκφραση του φύλου στα σχολεία και σε άλλα εκπαιδευτικά ιδρύματα· εκφράζει την ανησυχία του για τον αυξημένο κίνδυνο εκφοβισμού που απειλεί τα νεαρά άτομα ΛΟΑΔΜ και όσους θεωρούνται ΛΟΑΔΜ· τονίζει την ανάγκη να δημιουργηθεί ένα ασφαλές περιβάλλον για όλους τους νέους, ανεξάρτητα από το φύλο, τη φυλή ή τον σεξουαλικό προσανατολισμό τους·
14. υπογραμμίζει τη σημασία της αναγνώρισης των πολιτικών δικαιωμάτων των ΛΟΑΔΜ χωρίς να υφίστανται διακρίσεις λόγω σεξουαλικού προσανατολισμού ή ταυτότητας φύλου· ζητεί από τα κράτη μέλη να αναγνωρίζουν, σύμφωνα με τους κανόνες της ΕΕ, όλες τις μορφές γάμου, συμφώνων συμβίωσης και γονικής ιδιότητας που έχουν συναφθεί αλλού και αφορούν ανθρώπους που κατοικούν ή εργάζονται εντός των συνόρων τους και καλεί την Επιτροπή να λάβει μέτρα κατά των κρατών μελών που δεν συμμορφώνονται·
15. ζητεί από τα κράτη μέλη να εξετάσουν τρόπους προσαρμογής του οικογενειακού τους δικαίου βάσει των σημερινών μεταβαλλόμενων οικογενειακών προτύπων και μορφών και να επιτρέπουν να έχουν τα παιδιά περισσότερους από δύο γονείς (ή νόμιμους κηδεμόνες), καθώς αυτό θα παρείχε νέες δυνατότητες για την αναγνώριση των οικογενειών «ουράνιο τόξο», των οικογενειών ΛΟΑΔ και των ανασυγκροτημένων οικογενειών·
16. ζητεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την πρόσβαση των μόνων γυναικών και των λεσβιών σε θεραπείες γονιμότητας και υποβοηθούμενη αναπαραγωγή·
17. υπογραμμίζει την ανάγκη σεβασμού του δικαιώματος της ελευθερίας έκφρασης στην πράξη, με τη διασφάλιση της δυνατότητας λήψης και διάδοσης πληροφοριών σε θέματα σχετικά με τον σεξουαλικό προσανατολισμό και την ταυτότητα φύλου σε όλες τις μορφές έκφρασης, όπως ο Τύπος, οι δημοσιεύσεις, οι προφορικές και γραπτές δηλώσεις, οι τέχνες και τα μέσα ενημέρωσης· τονίζει την ανάγκη σεβασμού των ελευθεριών του συνέρχεσθαι ειρηνικώς και του συνεταιρίζεσθαι για όλα τα άτομα ΛΟΑΔΜ· επισημαίνει ότι οι τοπικές και περιφερειακές αρχές θα πρέπει, συνεπώς, να διευκολύνουν τις προσπάθειες των ΛΟΑΔΜ να διοργανώνουν εκδηλώσεις όπως παρελάσεις ομοφυλοφίλων (gay pride), καθώς μέσω αυτών μπορεί να ευαισθητοποιηθεί το κοινό όσον αφορά τα θέματα των

ατόμων ΛΟΑΔΜ και να ενισχυθεί η θέση τους·

18. επισημαίνει τη σημαντική έλλειψη δεδομένων και έρευνας σχετικά με τα προβλήματα που αφορούν τα άτομα ΛΟΑΔΜ, την κλίμακα των προβλημάτων και τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται· επισημαίνει ότι οι πληροφορίες αυτές είναι ζωτικής σημασίας για τη διαμόρφωση κατάλληλης πολιτικής και για την ιεράρχηση των δράσεων κατά προτεραιότητα και ζητεί από την ΕΕ και τα κράτη μέλη να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα αυτά και να ενεργήσουν αναλόγως·
19. ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη συγκέντρωση και ανάλυση των σχετικών ποσοτικών δεδομένων που προκύπτουν από τακτικές έρευνες με αντικείμενο την έκταση των φαινομένων κακοποίησης και θυματοποίησης των ατόμων ΛΟΑΔΜ.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	5.12.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 11 - : 4 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Livia Járóka, Astrid Lulling, Elisabeth Morin-Chartier, Raúl Romeva i Rueda, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Izaskun Bilbao Barandica, Minodora Cliveti

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	17.12.2013
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 40 –: 2 0: 6
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Philip Claeys, Carlos Coelho, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Ioan Enciu, Tanja Fajon, Monika Flašíková Beňová, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Lívia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Nuno Melo, Roberta Metsola, Claude Moraes, Carmen Romero López, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Nils Torvalds, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Auke Zijlstra, Γεώργιος Παπανικολάου, Светослав Христов Малинов
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Cornelis de Jong, Ana Gomes, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Jean Lambert, Ulrike Lunacek, Jan Mulder, Raül Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Marie-Christine Vergiat, Janusz Wojciechowski, Мария Габриел
Αναπληρωτές (άρθρο 187, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Leonardo Domenici